

Кам'янець-Подільський національний університет
імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

до виконання та захисту курсових робіт

здобувачами вищої освіти

першого (бакалаврського) рівня освіти

галузі знань 24 Сфера обслуговування

зі спеціальностей: 242 Туризм та 241 Готельно-ресторанна справа

Кам'янець-Подільський

2023

Укладач: доктор наук з державного управління, к.е.н., доцент **Матвейчук Людмила Олександрівна.**

Рецензенти: **Мазур Наталя Анатоліївна**, д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки підприємства Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Рудик Володимир Касянович д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи, страхування та електронних платіжних систем Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»

*Схвалено і затверджено до друку
рішенням вченої ради природничо-економічного факультету Кам'янець-
Подільського національного університету імені Івана Огієнка
(протокол № 9 від 27.03.2023 р.),
Науково-методичною радою природничо-економічного факультету
(протокол № 4 від 27.02.2023 р.)*

Методичні рекомендації до виконання та захисту курсових робіт для підготовки на першому (освітньому) рівні здобувачів вищої освіти освітнього ступеня бакалавра галузі знань 24 Сфера обслуговування зі спеціальностей: 242 Туризм та 241 Готельно-ресторанна справа / Матвейчук Л.О. Кам'янець-Подільський: КПНУ імені Івана Огієнка, 2023. 42 с.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ	6
1.1. Загальні вимоги до курсової роботи	

1.2. Основні етапи процесу виконання КР	
2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
2.1. Структурні елементи курсової роботи.	
2.2. Титульний аркуш	
2.3. Зміст	
2.4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів	
2.5. Основна частина	
2.5.1. Вступ	
2.5.2. Розділи курсової роботи	
2.5.3. Висновки	
2.6. Список використаних джерел та додатки	
3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	15
4. ПРЕДСТАВЛЕННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	19
5. ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	21
6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23
ДОДАТКИ	24
Додаток А: титульний аркуш.	
Додаток Б: зразок оформлення змісту.	
Додаток В: зразок оформлення вступу.	
Додаток Д: оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел у роботі з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015.	
Додаток Ж: зразок оформлення списку використаних джерел.	
Додаток З: орієнтована тематика курсових робіт та рекомендований список джерел (інформаційна база дослідження).	

ВСТУП

Курсова робота – це самостійне наукове дослідження на актуальну тему, що характеризується новизною та обізнаністю автора в обраній проблемі, критичністю аналізу. Курсова робота (далі – КР) повинна характеризуватися застосуванням фактичного матеріалу сфери туристичної індустрії та належним рівнем науково-теоретичного обґрунтування. Під час виконання КР здобувач повинен засвідчити, що він опанував необхідні теоретичні знання та набув

умінням їх практичного застосування в конкретних умовах, володіє методами та методиками проведення дослідницької роботи.

Мета роботи – проведення аналітичних та практичних досліджень, поглиблене осмислення професійної проблеми, розробка інноваційних пропозицій у сфері туристичної індустрії. Запропоновані рішення мають бути науково обґрунтованими з відповідним аналізом існуючої ситуації та прогнозом щодо результатів їх запровадження на підприємствах сфери послуг (туроператор, турагент, заклад послуг проживання та харчування, музеї, екскурсійні бюро та ін.), які обрані об'єктом дослідження КР.

Основними завданнями КР є: систематизація, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із фаху та застосування їх під час вирішення конкретних наукових, організаційних, технічних, економічних, виробничих та ін. завдань; розвиток навичок самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження, пов'язаною з темою КР.

В процесі виконання КР здобувач повинен отримати навички самостійного опрацювання різноманітних сучасних інформаційних джерел з обраної теми (наукова та періодична література, нормативно-правової бази з досліджуваної проблеми, дані статистичної і фінансової звітності, виробничих ситуацій). Отже, підготовка КР дасть можливість студенту глибше вивчити основні питання професійного спрямування й на підставі цього робити самостійні висновки і прогнози.

У КР здобувач повинен всебічно й глибоко розкрити зміст обраної теми, показати знання літературних джерел. Зміст роботи повинен відповідати плану, який, у свою чергу, має розкривати сутність теми, що розглядається, її внутрішню структуру і логіку дослідження. Зміст теоретичного розділу КР має відповідати сучасному рівню наукового розвитку галузі. Здобувач повинен глибоко і всебічно висвітлити актуальність проблеми. Якщо в науковій літературі немає єдиної точки зору з питань, які досліджує здобувач, то у цьому випадку доцільно навести думки кількох авторів, критично їх оцінити і викласти власні погляди з даного питання. Це допоможе глибше засвоїти матеріал.

Виконання та публічний захист курсової роботи здобувачем вищої освіти є обов'язковою складовою освітньо-професійних програм «Бакалавр» зі спеціальностей: 241 Готельно-ресторанна справа та 242 Туризм і та формою атестації, що дозволяє отримати комплексне уявлення про рівень загальних та фахових компетентностей здобувача у сфері туризму та готельно-ресторанного господарства, його уміння продукувати нові ідеї, застосовувати практичні навички використання методології наукових досліджень з дотриманням принципів академічної доброчесності. Оскільки результати проведеного дослідження виносяться на публічний захист, це дає змогу здобувачеві не лише продемонструвати засвоєння ним навчального матеріалу, а й виявити набуті навички відстоювати свої переконання в ході наукової полеміки. Підготовкою та публічним захистом КР здобувач вищої освіти завершує засвоєння освітніх компонентів, за якими готується робота ОПП «Готельно-ресторанна справа» та ОПП «Туризм».

Методичні рекомендації призначені для надання допомоги здобувачам вищої освіти у виконанні КР розроблені згідно з Методичних рекомендацій до виконання курсових робіт (проектів) у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка від 30.01.2020 [1]. Рекомендації містять основні вимоги до змісту та оформлення роботи, організації її виконання, порядку захисту та оцінювання.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КУРСОВОЇ РОБОТИ

1.1. Загальні вимоги до курсової роботи:

- робота повинна бути оформлена згідно з вимогами, встановленими даними методичними рекомендаціями та виконана в зазначені терміни;
- проблема, яку досліджує здобувач вищої освіти, має бути актуальна;
- робота повинна бути виконана на належному теоретичному рівні, відповідати необхідному обсягу;
- зміст роботи та її висновки повинні відповідати сучасному рівню досліджуваної проблематики туристичної індустрії;
- у роботі повинні бути обґрунтовані результати самостійного дослідження, а також сформовані висновки;

– робота повинна містити покликання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

– у роботі неприпустимі такі види порушень академічної доброчесності як: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація.

1.2. Основні етапи процесу виконання КР:

– вибір теми дослідження, затвердження наукового керівника;

– підбір і вивчення матеріалів для написання КР (наукова, навчальна та періодична література вітчизняних і зарубіжних авторів, нормативні та законодавчі акти, статистичні і звітні дані підприємств, організацій, установ, інтернет-джерела);

– складання плану роботи і його затвердження науковим керівником;

– формування предмета, об'єкта, мети та завдань дослідження,

– висловлення головних ідей й узгодження їх з науковим керівником;

– написання КР, її оформлення, підготовка презентації;

– захист курсової роботи.

При виборі теми дослідження необхідно орієнтуватись перспективними напрями розвитку туристичної інфраструктури враховуючи стратегії розвитку (в т.ч. Стратегією розвитку туризму та курортів на період до 2026 року); цільові та регіональні програми розвитку сфери туризму та курортів; задекларовані цілі розвитку галузі, які анонсує Державне агентство розвитку туризму. Окрім того, при виборі теми враховуються зміст дисципліни, її завдання.

Студент може запропонувати власну тему, попередньо узгодивши її з науковим керівником. Теми КР не повинні повторюватися в групі. КР виконана на тему, яка не зазначена в тематиці та не узгоджена з керівником, до захисту не допускається.

2. СТРУКТУРА КУРСОВОЇ РОБОТИ

2.1. Структурні елементи курсової роботи

Курсова робота повинна містити такі структурні елементи:

– титульний аркуш;

– зміст;

– перелік умовних скорочень, позначень, символів, одиниць і термінів (за потреби);

– основна частина: вступ, три розділи, висновки;

– список використаних джерел;

– додатки.

КР повинна бути логічно побудована й мати характер цілісного та завершеного дослідження. Коротка характеристика структурних елементів наведена нижче.

2.2. Титульний аркуш. Курсова робота містить такі обов'язкові елементи:

- найменування міністерства, якому підпорядковується заклад вищої освіти (далі – ЗВО);
- назву ЗВО, факультету, кафедри, на якій виконується КР;
- тему роботи;
- курс, група, шифр і назву спеціальності;
- прізвище, ім'я, по батькові здобувача вищої освіти;
- науковий ступінь, вчене звання, посаду, прізвище та ініціали керівника КР;
- назву і вид роботи; позначення групи, прізвище та ініціали здобувача-виконавця; посаду, вчене звання керівника;
- кількість балів (оцінка за національною шкалою, оцінка ЄКТС) за КР;
- прізвища та ініціали, підписи членів екзаменаційної комісії;
- місто та рік виконання КР .

Титульний аркуш не нумерується. Зразок оформлення титульної сторінки КР представлено у додатку А.

2.3. Зміст. Зміст розміщують після титульного аркуша. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки), зокрема, вступу, висновків, додатків, списку використаних джерел. Зміст КР може займати 1-1,5 сторінки. Він має відображати суть теми та логіку дослідження. Назви розділів і підрозділів повинні бути стислими й зрозумілими, тісно пов'язаними з назвою роботи, але не повторювати її, самі розділи – приблизно однакові за обсягом (див. додаток Б).

2.4. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів (за потреби). Перелік умовних позначень подається як окремий список безпосередньо після «ЗМІСТУ», починаючи з наступної сторінки. Додатково їхнє пояснення наводиться у тексті під час першого згадування. Перелік треба друкувати двома колонками, в яких зліва за абеткою наводять, наприклад, скорочення, справа – їх детальне розшифрування. Якщо в КР спеціальні терміни, скорочення, символи, позначення повторюються менше трьох разів, перелік не складають, а їх розшифрування наводять у тексті при першому згадуванні.

2.5. Основна частина.

2.5.1. Вступ. У вступі здобувач подає загальну характеристику КР в такій послідовності:

- актуальність теми;
- аналіз останніх досліджень та публікацій;
- мета і завдання роботи;
- об'єкт і предмет дослідження;
- методи дослідження;
- інформаційна база дослідження;
- практичне значення одержаних результатів (за наявності);
- апробація результатів дослідження (за наявності);

– структура та обсяг роботи.

Рекомендований обсяг вступу – 2-3 сторінки.

Актуальність теми дослідження розкривається аргументацією її важливості та значимості на даний момент для вирішення певної проблеми, завдання або питання. В актуальності необхідно обґрунтувати, чому ця тема гідна вивчення, наскільки важливі результати дослідження, де і ким вони можуть використовуватися (теоретична і практична вагомість).

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Даний пункт присвячений огляду сучасної літератури з питань, що розглядаються у КР. Роботи авторів, на прізвища яких є посилання в тексті КР, мають бути у списку літератури.

Мета дослідження – ґрунтовне, достовірне вивчення предмета дослідження, дослідження об'єкта, явища, процесу, їх структури та зв'язків на основі розроблених в науці принципів та методів пізнання, а також формування та впровадження в практику корисних результатів дослідження. Від чіткості поставлених завдань багато в чому залежать структура КР, логіка, системність, можливість досягнення мети дослідження та формулювання обґрунтованих висновків.

Наприклад, якщо тема КР «Маркетинг у ресторанному господарстві».

Метою курсової роботи є дослідження теоретичних засад маркетингу у ресторанному господарстві, аналіз маркетингової діяльності закладів ресторанних послуг в сучасних економічних умовах та розробка рекомендацій щодо її перспективного розвитку

Мета дослідження конкретизується завданнями.

Завдання дослідження – поділ мети на конкретні вузькі цілі. Завданнями дослідження можуть бути виділені: вивчення теоретичної площини теми дослідження; аналіз прикладної сторони, виявлення проблемних питань, недоліків на практиці, з'ясування їх причин та розроблення рекомендацій щодо удосконалення досліджуваного процесу і обґрунтування їх результативності. Завдання конкретизують шлях досягнення поставленої мети і визначають, що має вирішити здобувач на цьому шляху. Зазвичай, завдання формуються у вигляді конкретних тез:

- дослідити...;
- розглянути....;
- описати...;
- класифікувати....;
- проаналізувати;
- оцінити....;
- виділити....;
- виявити проблемні питання, недоліки....;
- з'ясувати причини....;
- розробити рекомендації...;
- довести....;
- обґрунтувати....;

Об'єкт дослідження – це процес або явище, що породжує проблемну

ситуацію й обране для вивчення. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне й часткове.

Предмет дослідження визначає тему курсової роботи, зазначену на титульному аркуші як її назва. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Наприклад, якщо тема КР «Маркетинг у ресторанному господарстві».

Об'єктом дослідження є маркетингова діяльність на підприємствах сфери ресторанних послуг.

Предметом дослідження є маркетинг у ресторанному господарстві.

У КР подається перелік використаних методів дослідження. Перераховувати їх треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно визначаючи, що саме досліджувалось тим чи іншим методом.

Методи дослідження визначаються як способи досягнення певної мети, сукупність прийомів або операцій практичного або теоретичного освоєння дійсності. Саме за допомогою методів можна дійти певних висновків, продемонструвати результати вивчення об'єкта та предмета КР, а також довести висунуті пропозиції.

Для досягнення визначеної мети та розв'язання поставлених завдань у КР використовувались різноманітні методи наукового дослідження: аналізування, порівняння, класифікації, систематизації та узагальнення – для уточнення сутності та змісту досліджуваних категорій; порівняльного аналізу, економіко-статистичного спостереження, системного аналізу, математичного моделювання – для дослідження результатів діяльності та формування прогнозних показників підприємств туристичної індустрії, готельно-ресторанної сфери, туристичної галузі; табличний та графічний – для наочного відображення результатів дослідження; метод узагальнення – для формування напрямів розвитку досліджуваної тематики в сфері індустрії гостинності.

Інформаційною базою дослідження для виконання КР є наукові публікації з обраної теми, підручники і навчальні посібники, нормативно-правові акти, стратегічні та концептуальні документи державного та регіонального рівнів, інформаційні ресурси Державної служби статистики України, Державного агентства розвитку туризму та інші інтернет ресурси за темою дослідження.

Практичне значення одержаних результатів (за наявності) полягає в тому, що викладені в КР положення можуть бути використані на практиці або на теоретичному рівні. Наприклад, ґрунтуючись на аналізі думок ряду авторів, висунута власна класифікація, або проведено узагальнення положень наукових шкіл. Отримані результати стають основою для написання наукової статті по темі КР, також для кваліфікаційної роботи. Виявивши проблеми, здобувач задумується про те, як їх усунути. Розробляються рекомендації, шукаються шляхи вирішення проблемних питань, а готовність таких розробок до прикладного впровадження становить практичну цінність курсової роботи.

Наприклад

Практичне значення результату дослідження розкривається у третьому розділі. У якому: 1) запропоновано, на прикладі досвіду американської готельної мережі W Hotels,

шляхи імплементації цифрового маркетингу у діяльності готельного-ресторанного комплексу; 2) визначено найкращі наявні технологічні рішення автоматизації управлінських процесів ресторанної діяльності на українському ринку програмного забезпечення, які можуть бути використані на підприємствах сфери послуг харчвання.

Апробація результатів дослідження (за наявності) – це публічне висвітлення здобувачем своєї наукової діяльності. У цій частині відмічається участь автора КР у студентських науково-практичних конференціях і семінарах, всеукраїнських та міжнародних конкурсах наукових студентських робіт; публікується і оформлюється в залежності від обраного для її підтвердження способу (тези, стаття).

Наприклад

Апробація результатів роботи. Результати дослідження висвітлені у авторських наукових публікаціях: 1) тези «Цифрові комунікації у сфері гостинності: теоретична площина»: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної заочної конференції «Психолого-педагогічні передумови успішності функціонування особистості в інформаційному суспільстві» Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара. 25-26 листопада 2022 року. С.34-36; 2) стаття «Методологія дизайн мислення у пошуку рішення для покращення цифрової комунікації готельно-ресторанного підприємства»: Збірник студентських науково-дослідних робіт по економіці IV Міжнародного конкурсу. Молдова. Комратський державний університет. 2022. С.238-251.

Структура і обсяг курсової роботи – це перелік частин, з яких вона складається; кількість сторінок, на яких викладено матеріал роботи, кількість таблиць та рисунків, що містяться в тексті. Крім того, необхідно вказати кількість додатків та використаних літературних джерел.

Наприклад:

Структура та обсяг курсової роботи. Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг сторінок – 47 сторінок, список використаних джерел нараховує 50 найменувань. У роботі 8 таблиць, 5 рисунків, 6 додатків.

2.5.2. Розділи курсової роботи. Розділ курсової роботи складається підрозділів, пунктів, підпунктів. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напрямку та обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють висновки із стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних результатів, що дає змогу вивільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

Перший розділ – теоретичний, передбачає визначення основних теоретичних підходів до обґрунтування обраного напрямку дослідження, їх критичний аналіз та формування авторської думки щодо визначеної проблеми. Вивчення літератури з обраної теми слід починати з підручників, навчальних (навчально-методичних) посібників, енциклопедій, довідників, поступово переходячи до ознайомлення з монографічними роботами, статтями у періодичних виданнях, науковими повідомленнями тощо. Перш за все

здійснюється підбір літератури за крайні 3–5 років, варто ознайомитись із зарубіжною літературою з досліджуваної проблеми. В огляді літератури окреслюються основні етапи розвитку наукової думки за своєю проблемою, називаються ті питання, що залишилися невирішеними; вивчаються та узагальнюються теоретичні основи предмету дослідження, уточняється економічна сутність і зміст. Наводиться огляд нормативно-правової бази щодо напряму дослідження та регулювання досліджуваного процесу або явища (на макрорівні, на макрорівні, діяльності суб'єктів господарювання). Дослідження теоретичних основ теми КР дає змогу здобувачеві визначити теоретичні основи дослідження питань теми та виявити ступінь їх розробки і можливість усвідомити її зв'язок із загальними тенденціями розвитку проблеми. Як правило, теоретична частина роботи складається із 2-3 підрозділів (параграфів) у залежності від теми дослідження та поглядів автора.

Другий розділ – аналітичний, де відображають стислу характеристику діяльності суб'єкта туристичної індустрії, наводять динаміку основних показників, які характеризують досліджуване явище; аналізують основні взаємозв'язки між структурними складовими досліджуваного явища. Аналіз слід проводити на основі програм розвитку міста, регіону, галузей; фінансової та статистичної звітності підприємств, даних бухгалтерського обліку, офіційної статистичної інформації.

Для написання другого розділу КР слід використовувати матеріали Державної служби статистики України (<https://www.ukrstat.gov.ua>), зокрема:

1. Статистична інформація \ Економічна статистика \ Економічна діяльність \ Туризм:

- «Основні показники діяльності колективних засобів розміщування в Україні (з урахуванням діяльності фізичних осіб-підприємців)»;
- «Колективні засоби розміщування в Україні (юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб)»;
- «Колективні засоби розміщування в Україні»;
- «Кількість туристів, обслугованих туроператорами та турагентами, за видами туризму»;
- «Туристична діяльність в Україні»;
- «Розподіл витрат відвідувачів-нерезидентів, пов'язаних з подорожами до України»;
- «В'їзд іноземних громадян в Україну за країнами, з яких вони прибули»;
- «Віїзд громадян України за кордон за країнами, до яких вони виїжджали».

2. Економічна статистика \ Економічна діяльність \ Послуги \ Обсяг реалізованих послуг за регіонами за видами економічної діяльності :

Тимчасове розміщування й організація харчування
<i>Тимчасове розміщування</i>
Діяльність готелів і подібних засобів тимчасового розміщування
Діяльність засобів розміщування на період відпустки та іншого тимчасового проживання
Надання місць кемпінгами та стоянками для житлових автофургонів і причепів

Діяльність інших засобів тимчасового розмішування
Діяльність із забезпечення стравами та напоями
Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування
Постачання готових страв
Обслуговування напоями

Також слід використовувати інформаційний ресурс Державного агентства розвитку туризму (<https://www.tourism.gov.ua/>), а саме такі розділи як: «Туристична статистика України», «Податки».

При використанні емпіричних даних необхідно дотримуватись *правил*: дані слід приводити до абсолютних (млн.грн., т., м., шт..) або відносних (%) показників, порівнювати однаковий масштаб і розмірність; для обґрунтування певної закономірності потрібно розкрити дані в динаміці; для наочності цифрові дані можуть бути зведені у таблиці, проілюстровані діаграмами, графіками.

У третьому розділі КР за допомогою обраних методів розкривають сучасний стан проблемних питань в Україні (залежно від обраної теми), обґрунтовують шляхи, способи вирішення цих проблем, та точку зору здобувача щодо можливості їх нейтралізації. При цьому можливе творче використання зарубіжного досвіду, адаптованого до національно-господарських особливостей вітчизняної сфери туризму, її складових або суб'єктів. Загальний обсяг розділу повинен бути в межах 10 сторінок.

Основна частина повинна мати обсяг 40–45 сторінок. Основні розділи роботи мають бути органічно пов'язані між собою: теоретичні та методичні положення повинні бути відправним моментом для аналізу, а розглянуті проблеми – мати пропозиції щодо вирішення.

2.5.3. Висновки. У висновках викладають найважливіші теоретичні та практичні результати, отримані в процесі дослідження наукової проблеми. У висновках слід підкреслити актуальність і значення теми дослідження, охарактеризувати найбільш важливі теоретичні та практичні результати дослідження, вказати основні недоліки і окреслені пропозиції щодо вдосконалення діяльності окремих економічних суб'єктів, визначити перспективу та шляхи подальшого вивчення конкретної проблеми. Висновки обов'язково повинні відповідати меті і конкретним завданням, які визначені у вступі. Висновки повинні бути чіткими, виразними, віддзеркалювати результати роботи. Текст висновків можна поділити на пункти. Рекомендований обсяг – 2-3 сторінки друкованого тексту.

2.6. Список використаних джерел та додатки

Список використаних джерел містить бібліографічні описи використаних джерел. Кожний бібліографічний запис треба починати з нового рядка в алфавітному порядку авторів та назв праць, спочатку видання українською мовою, потім – іноземними. У список літератури включаються усі використанні автором роботи літературні джерела незалежного від того, де вони публікуються (в окремому виданні, у збірці, журналі, газеті тощо), а також від того, є чи немає у тексті КР посилання на джерела, цитувались або не цитувались останні, але були використані автором у ході роботи. При написанні КР студент повинен

опрацювати джерел:

- на II курсі — не менше 30 джерел;
- на III курсі — не менше 40;
- на IV курсі — не менше 50.

Посилатися слід на останні видання творів. Більш ранні видання можна зазначати лише у випадку, коли наявний матеріал не включений до останнього видання. У тексті КР повинні бути посилання на всі використані джерела. Оформлення бібліографічного опису у списку використаних джерел у КР виконується з урахуванням національного стандарту України ДСТУ 8302:2015 (додаток Д). Зразок оформлення списку використаних джерел представлено у додатку Ж.

Додатки. У додатки доцільно включати опис громіздких методик, таблиці, де підсумовані і систематизовані емпіричні дані, статистичні розрахунки. При цьому не допускається включення матеріалу, який не розкривається і не аналізується в тексті роботи; на всі додатки в тексті КР повинні бути посилання.

3. ПРАВИЛА ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота має виконуватися державною (українською) мовою. Вона оформляється на аркушах формату А4. Обсяг КР має бути в межах 35-40 сторінок стандартного формату (без врахування списку використаних джерел, додатків), з приблизно рівномірним поділом кількості сторінок між трьома розділами роботи (теоретичним, аналітичним та рекомендаціями). Пряме переписування матеріалів з літературних джерел неприпустиме.

Робота має бути надрукована на комп'ютері на одному боці стандартних аркушів паперу формату А4 через 1,5 міжрядкового інтервалу, 28-30 рядків на сторінку, до 65 знаків у рядку. Шрифт Times New Roman, кегль 14. Сторінки повинні мати поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Абзацні відступи – 1,0 см. Надрукований текст повинен бути чітким, чорного кольору. Щільність тексту – однакова по всій роботі.

Заголовки структурних частин **«ЗМІСТ»**, **«ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ»**, **«ВСТУП»**, **«РОЗДІЛ»**, **«ВИСНОВКИ»**, **«ДОДАТКИ»**, **«СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ»** друкують великими літерами напівжирним шрифтом у центрі рядка. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять.

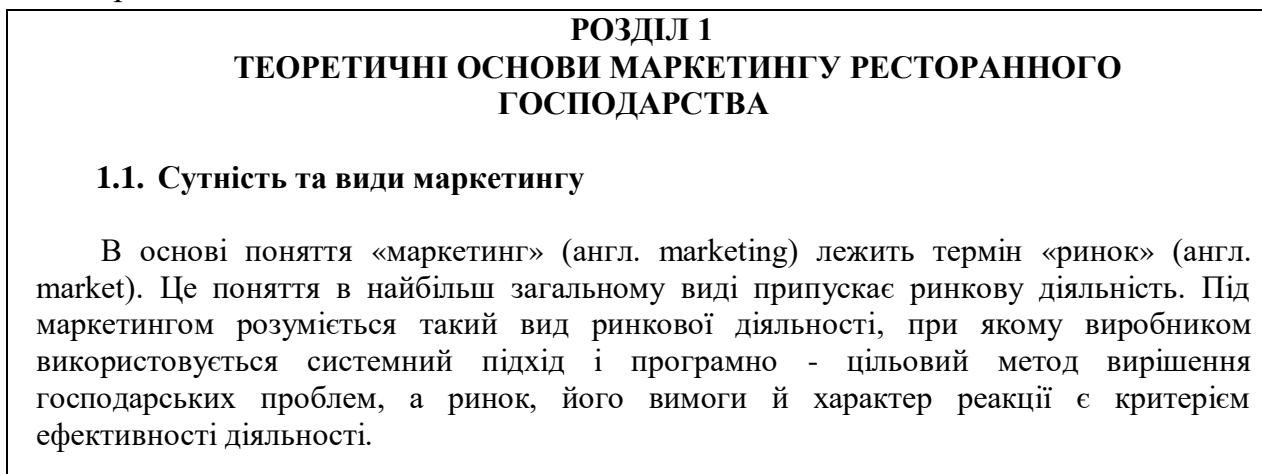
Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу жирним шрифтом. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці в підбір до тексту. Кожну структурну частину курсової роботи треба починати з нової сторінки. До загального обсягу КР не входять додатки, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки.

Нумерація сторінок, розділів, підрозділів, рисунків, таблиць, формул

подаються арабськими цифрами без знаку «№». Першою сторінкою КР є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок, але на титульному аркуші та змісті номер не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці. Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім з нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу.

Наприклад:

Рисунки (схеми, графіки) необхідно подавати у КР безпосередньо після тексту, де вони згадані вперше, або на наступній сторінці. Рисунки, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Рисунки позначають словом «Рис.» і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком рисунків, поданих у додатках. Номер рисунка повинен складатися з номера розділу і порядкового номера, між якими ставиться крапка.

Наприклад:

Рис. 1.3 – третій рисунок першого розділу. Номер рисунка, його назва і

посилання на джерело розміщують послідовно під ним.

Таблиці нумерують послідовно в межах розділу (за винятком таблиць, поданих у додатках). В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують надпис «Таблиця» із зазначенням її номера. Слово «Таблиця» слід писати з великої літери, курсивом, назву таблиці - жирним шрифтом. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: «Таблиця 2.1» (перша таблиця другого розділу).

Наприклад:

Таблиця 2.1

Види маркетингу

	Вид маркетингу	Ціль маркетингу	Стан попиту
1	Конверсійний маркетинг	Формування попиту	Від'ємний
2	Стимулюючий маркетинг	Стимулювання попиту	Відсутній
3	Розвиваючий маркетинг спрямований на виробника	Розвиток товару	Потенційний
4	Розвиваючий маркетинг спрямований на покупця	Розвиток попиту	Новий

У таблицях слід обов'язково зазначати одиницю виміру. Якщо всі одиниці виміру є однакові для всіх показників таблиці, вони наводяться у заголовку. Одиниці виміру мають наводитися у відповідності до стандартів. Числові величини у таблиці повинні мати однакову кількість десяткових знаків. Заголовки колонок таблиць починаються з великої літери.

Формули в КР нумерують в межах розділу. Номер формули складається із номера розділу і порядкового номера формули, між якими ставлять крапку. Номер формули пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули у круглих дужках. Пояснення значень символів, числових коефіцієнтів у формулах треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані в формулі, і кожне - з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Наприклад:

$\text{ВВП}_n = \sum_{i=1}^n p_1^i \times q_1^i, \quad (3.1)$ <p>де ВВП_n – номінальний ВВП, грн.;</p> <p>p_1^i – ціна і-го блага у поточному періоді, грн.;</p> <p>q_1^i – кількість і-го блага у поточному періоді, од.</p>

Посилання в тексті роботи на джерела інформації слід зазначити порядковим номером посилань, виділеним двома квадратними дужками, *наприклад:* [1, с. 45]. Посилання на рисунки до курсової роботи оформлюють

порядковим номером рисунку: *наприклад*, «рис. 2.3»; на формули – порядковим номером формули: *наприклад*, «у формулі 3.1». Посилання у тексті на таблиці пишуть скорочено: *наприклад*, «у табл. 1.2».

Додатки до КР мають містити інформаційні матеріали, що становлять базу аналітичних досліджень згідно з обраною темою. Додатки оформлюються як продовження КР і розміщуються в порядку посилань у тексті роботи. Додаток повинен мати заголовок надрукований малими літерами з першої великої літери симетрично до тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово «Додаток» і поряд – велика літера, що позначає додаток. Додатки слід позначати послідовно великими літерами, за винятком літер Г, Є, І, Ї, И, О, Ч, Ъ, *наприклад*: «Додаток А».

4. ПРЕДСТАВЛЕННЯ І ЗАХИСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Після завершення виконання та оформлення КР студент підписує її та подає на кафедру для рецензування не пізніше, ніж за 30 днів до початку екзаменаційної сесії. Дата одержання роботи фіксується лаборантом кафедри на титульному аркуші КР та в журналі реєстрації КР. Якщо КР подається на кафедру пізніше, то вона не доопрацьовується, а оцінюється в тому вигляді, в якому була подана на кафедру.

Курсові роботи здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» підлягають перевірці на академічний плагіат відповідно до «Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних / кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на академічний плагіат» [2]. Завантаження КР для перевірки на академічний плагіат здійснюють здобувачі вищої освіти самостійно: не пізніше ніж за 10 календарних днів до захисту (здобувачі вищої освіти денної форми навчання); не пізніше ніж за 5 календарних днів до захисту (здобувачі вищої освіти заочної форми навчання). Процедура завантаження курсових для здобувачів вищої освіти передбачає реалізацію кількох етапів: авторизуватися на платформі MOODLE як користувач; обрати кафедру «Туризму та готельно-ресторанної справи» та відкрити курс із відповідною назвою «Курсові роботи» з дисциплін...; натиснути позначку «Завантажити» в діалоговому вікні, що з'явиться, та обрати відповідний файл. Документ для завантаження має бути в одному з форматів – .pdf, .doc, .docx., та містити назву, що складається із прізвища та ініціалів (латинськими літерами) автора курсової роботи; групи, у якій навчається здобувач вищої освіти, наприклад: Koval D.O. T1-B20.

Для оцінки унікальності роботи використовують таку орієнтовну шкалу (% до загального обсягу матеріалу) (див. табл. 1).

Таблиця 1

Шкала оцінки унікальності роботи [2]

Вид роботи	Відсоток унікальності
Курсова робота здобувача вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»	Не менше 30%

У разі, якщо відсоток унікальності роботи буде менший, здобувач доопрацьовує роботу та повторно, на платній умові, звертається відповідальної особи для перевірки роботи на базі онлайн-сервісу «Unicheck».

Науковий керівник перевіряє курсову роботу та оформляє письмову рецензію. У рецензії дається коротка характеристика роботи за всіма розділами. Перевірена курсова робота разом з рецензією повертається студенту. За наявності істотних недоліків науковий керівник не допускає роботу до захисту. У цьому випадку курсова робота повинна бути доопрацьована та повторно подана для перевірки.

Захист курсових робіт проводиться за графіком перед комісією у складі не менше двох чоловік. За результатами захисту комісія виставляє студенту оцінку.

Студенти, що не виконали в строк курсову роботу або не захистили її, не допускаються до екзамену з даної дисципліни.

5. ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Рейтингову оцінку за КР формують дві оцінювальні складові: 1) оцінювання якості виконання роботи та дотримання графіку її виконання; 2) оцінювання якості захисту КР – ступінь володіння матеріалом, аргументованість рішень, вміння захищати свої погляди тощо.

Оцінка за курсову роботу враховує такі критерії:

- актуальність та рівень розкриття теми;
- правильність визначення понятійно-категоріального апарату;
- ступінь розкриття теми;
- кількість вивчених літературних джерел;
- аналітичність, логічність викладу;
- практичне розкриття теми;
- доцільність співвідношення теоретичного і практичного матеріалу в роботі;
- культура мовлення;
- дотримання наукового стилю викладання матеріалу;
- правильність оформлення;
- дотримання принципів академічної доброчесності;
- якість оформлення роботи;
- рівень захисту роботи.

Оцінка КР здійснюється за 100-бальною шкалою і враховується, як якість виконання роботи так і якість захисту.

Оцінка *«відмінно»* (90-100 балів) виставляється у випадку, якщо доповідь під час захисту побудована чітко і логічно, здобувач виявив критичне ставлення до використаного матеріалу, самостійність суджень, надано вичерпні відповіді на запитання членів комісії, матеріали курсової роботи та її оформлення повністю відповідають вимогам.

Оцінка *«дуже добре»* (82-89 балів) виставляється при наявності несуттєвих помилок в оформленні роботи, у виступі та відповідях здобувача під час захисту, які не впливають на загальний рівень якості роботи.

Оцінка *«добре»* (75-81 балів) виставляється, коли матеріали КР, її оформлення та захист в основному відповідають вимогам, проте є деякі помилки у роботі (недостатньо розкрито зміст одного з розділів, не завжди логічно переходив від одного розділу до іншого). Автор допустив деякі неточності у роботі, не досить впевнено здійснював її захист. Проте рівень допущених помилок не вплинув на якість роботи та її захисту.

Оцінка *«задовільно»* (60-74 бали) виставляється у випадку, якщо у матеріалах КР, її оформленні та під час захисту спостерігається невідповідність певним вимогам; під час захисту здобувач аналізує факти і події, робить висновки, але при цьому допускає грубі помилки і не може самостійно викласти матеріал. У здобувача наявне поверхнєве осмислення матеріалу, недостатня аргументованість та впевненість під час відповідей на запитання.

Оцінка *«незадовільно»* (0-59 балів) виставляється, коли матеріали КР та її оформлення не відповідають вимогам, під час захисту автор не зміг відповісти

на запитання членів комісії.

За результатами попереднього оцінювання та захисту курсової роботи виставляється загальна оцінка за системою ECTS і за національною шкалою у порядку, визначеному в таблиці 2.

Таблиця 2

**Шкала оцінювання результатів
виконання та захисту курсової роботи**

Сума балів	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A (відмінно)	відмінно
82-89	B (дуже добре)	добре
75-81	C (добре)	
67-74	D (задовільно)	задовільно
60-66	E (достатньо)	
35-59	FX	незадовільно
34 і менше	F	

Оцінка за КР виставляють на титульному аркуші та засвідчують підписом наукового керівника і членів комісії.

Невчасне виконання КР вважають академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації у встановленому порядку. КР х протоколати їх захисту зберігаються на кафедрі упродовж трьох років.

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Методичні рекомендації до виконання курсових робіт (проектів) у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. 2020. URL: <https://drive.google.com/file/d/1XZxZAgVFQgGfKzx2LANzMLEgw9S-oNjU/view>.

2. Методичні рекомендації з перевірки курсових, дипломних / кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на академічний плагіат. 2021. URL: <https://drive.google.com/file/d/1CzspFI1EhtqpdsvQwi107RXXKi9emXqDv/view>.

3. Освітньо-професійна програма «Туризм» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування. Кваліфікація: Бакалавр з туризму. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. URL: <https://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/opp/>.

4. Освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 241 Готельно-ресторанна справа галузі знань 24 Сфера обслуговування. Кваліфікація: Бакалавр з готельно-ресторанної справи. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка. URL: <https://kafturyzmu.kpnu.edu.ua/opp/>.

5. Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами). 2020. URL: <https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view>.

6. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/242-Turizm-bakalavr.21.01.22.pdf>.

7. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 241 «Готельно-ресторанна справа» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/03/241-Hotel-restor.sprava-bakalavr-VO.18.01.pdf>.

»

ДОДАТКИ

Міністерство освіти і науки України
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Природничо-економічний факультет
Кафедра туризму та готельно-ресторанної справи

КУРСОВА РОБОТА

з дисциплін «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства»

з теми: «**МАРКЕТИНГ У РЕСТОРАННОМУ ГОСПОДАРСТВІ**»

Здобувача вищої освіти 3 курсу групи Т1-В20
спеціальності 242 «Туризм»
денної форми навчання
Ігнатюк Д. О.

Керівниця **Матвейчук Л.О.**
доктор наук з державного управління,
кандидат економічних наук, доцент,
професор кафедри туризму та готельно-
ресторанної справи

Кількість балів: _____
Оцінка за національною шкалою _____
Оцінка: ECTS _____

Члени комісії _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

Кам'янець-Подільський – 2023

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ЗМІСТУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Тема КР «Маркетинг у ресторанному господарстві»

ЗМІСТ

ВСТУП	26
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МАРКЕТИНГУ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА	Error! Bookmark not defined.
1.1 Сутність та види маркетингу.	Error! Bookmark not defined.
1.2. Ринок в системі маркетингу.....	Error! Bookmark not defined.
1.3. Маркетингові дослідження у ресторанному господарстві.....	Error! Bookmark not defined.
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕСТОРАНУ «VINOGRAD»	Error! Bookmark not defined.
2.1. Загальна характеристика ресторану «Vinograd»	Error! Bookmark not defined.
2.2. Маркетингова діяльність ресторану та її особливості	Error! Bookmark not defined.
2.3. Мікро- та макросередовище ресторану «Vinograd»	Error! Bookmark not defined.
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ПОКРАЩЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ РЕСТОРАНУ «VINOGRAD»	Error! Bookmark not defined.
3.1. Пропозиції покращення маркетингової діяльності ресторану «Vinograd»...	Error! Bookmark not defined.
3.2. Інноваційні маркетингові методики підвищення лояльності споживачів послуг ресторану	Error! Bookmark not defined.
ВИСНОВКИ	Error! Bookmark not defined.
СПИСОК	ВИКОРИСТАНИХ
ДЖЕРЕЛ	Error! Bookmark not defined.
ДОДАТКИ	48

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ ВСТУПУ КУРСОВОЇ РОБОТИ

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток ринкових відносин в нашій країні обумовили відродження вітчизняного ресторанного бізнесу. Складні і неоднозначно оцінювані в суспільстві процеси приватизації призвели до зміни форм власності численних кафе, їдалень, ресторанів радянського типу, що відрізнялися обмеженим асортиментом і традиційно ненав'язливим сервісом. Зміна власності і власників цих підприємств поставили на чільне місце забезпечення прибутковості підприємств громадського харчування. Між ними стала виникати реальна конкуренція за гаманець клієнта, готового оплачувати пропоновані кулінарні шедеври, цікавий інтер'єр і справжній сервіс. В результаті крок за кроком поступово став відроджуватися реальний ресторанний ринок в нашій країні. Актуальність даної теми визначається тим, що сьогодні необхідно стимулювати попит населення на якісні ресторанный послуги за рахунок проведення спеціальних заходів по залученню клієнтів в ресторан. Практика останнього часу показала також, що ресторатори потребують просуванні своєї торгової марки (бренду) ресторану на ринок. На рівні побутової масової свідомості це означає, що навіть діючий ресторан потребує відповідної «розкрутки» через засоби масової інформації та іншими способами. Орієнтуючись на західний стиль ресторанного менеджменту, актуальним стало питання маркетингу ресторану. Нові умови і нові обставини висунули перед рестораторами завдання боротьби за клієнта.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питанням маркетингової діяльності у закладах ресторанного господарства присвячені праці Г. П'ятницької, Е. Пономарьової, Б. Шелегеди, В. Холода та ін. Проведені

дослідження наукових джерел свідчать про те, що сьогодні маркетинг в умовах складних проблем і збільшеної невизначеності зовнішнього середовища стає найважливішою складовою успіху діяльності підприємств ресторанного господарства.

Мета і завдання. Метою курсової роботи є дослідження теоретичних засад маркетингу у ресторанному господарстві, аналіз маркетингової діяльності закладів ресторанних послуг в сучасних економічних умовах та розробка рекомендацій щодо її перспективного розвитку

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити наступні завдання:

- розглянути науково-теоретичні підходи до організації маркетингової діяльності в закладах ресторанного господарства;
- провести аналіз маркетингової діяльності в ресторані «Vinograd» в місті Рівне;
- розробити пропозиції щодо покращення маркетингу ресторану;
- сформулювати методи щодо збільшення кількості відвідувачів ресторану «Vinograd».

Об'єктом дослідження є маркетингова діяльність на підприємствах сфери ресторанних послуг.

Предметом дослідження є маркетинг у ресторанному господарстві.

Методи дослідження. Для досягнення визначеної мети та розв'язання поставлених завдань у роботі використовувались різноманітні методи наукового дослідження: аналізування, порівняння, систематизація та узагальнення – для уточнення сутності та змісту понять «маркетинг», «маркетингова діяльність»; порівняльного аналізу – для дослідження маркетингової діяльності в ресторані «Vinograd»; табличний – для наочного відображення результатів дослідження; метод узагальнення – для формування напрямів розвитку маркетингової діяльності в сфері ресторанного бізнесу.

Інформаційною базою дослідження при виконанні курсової роботи були публікації вітчизняних та зарубіжних науковців з даної теми, навчальні посібники та підручники, державні стандарти України, законодавчі акти,

стратегічні документи державного та регіонального рівнів, статистична інформація, інтернет ресурси за темою дослідження.

Структура та обсяг курсової роботи. Курсова робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг сторінок – 47 сторінок, список використаних джерел нараховує 50 найменувань. У роботі 8 таблиць, 5 рисунків, 6 додатків.

Додаток Д

ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
У СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ У РОБОТІ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ 8302:2015

Характеристика джерела	Приклад оформлення
Книги: Один автор	1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с. 2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с. 3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції (1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.
Два автори	1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с. 2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с. 3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою : навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
Три автори	1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с. 2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. О. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с. 3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с. 4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.
Чотири і більше авторів	1. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін.; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с. 2. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с. 3. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с. 4. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с. 5. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.
Автор(и) та редактор(и)/упорядники	1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с. 2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с. 3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.
Без автора	1. 25 років економічному факультету: історія та сьогодення (1991-2016) : ювіл. вип. / під заг. ред. А. В. Череп. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 330 с. 2. Криміналістика : конспект лекцій / за заг. ред. В. І. Галана ; уклад. Ж. В. Удовенко. Київ : ЦУЛ, 2016. 320 с.

	<p>3. Миротворення в умовах гібридної війни в Україні : монографія / за ред. М. А. Лепського. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2017. 172 с.</p> <p>4. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / за ред.: С. О. Якубовського, Ю. О. Николаєва. Одеса : ОНУ, 2015. 306 с.</p> <p>5. Науково-практичний коментар Бюджетного кодексу України / за заг. ред. Т. А. Латковської. Київ : ЦУЛ, 2017. 176 с.</p> <p>6. Службове право: витоки, сучасність та перспективи розвитку / за ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. Запоріжжя, 2017. 328 с.</p>
Багатотомні видання	<p>1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.</p> <p>2. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Синицына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.</p> <p>3. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь: НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.</p> <p>4. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.</p> <p>5. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права : в 6 т. Харьков : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.</p>
Автореферати дисертацій	<p>1. Бондар О. Г. Земля як об'єкт права власності за земельним законодавством України : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.06. Київ, 2005. 20 с.</p> <p>2. Гнатенко Н. Г. Группы інтересів у Верховній Раді України: сутність і роль у формуванні державної політики : автореф. дис. ... канд. політ. наук : 23.00.02. Київ, 2017. 20 с.</p> <p>3. Кулініч О. О. Право людини і громадянина на освіту в Україні та конституційно-правовий механізм його реалізації : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02. Маріуполь, 2015. 20 с.</p>
Дисертації	<p>1. Авдєєва О. С. Міжконфесійні відносини у Північному Приазов'ї (кінець XVIII - початок XX ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 07.00.01 / Запорізький національний університет. Запоріжжя, 2016. 301 с.</p> <p>2. Левчук С. А. Матриці Гріна рівнянь і систем еліптичного типу для дослідження статичного деформування складених тіл : дис. ... канд. фіз.-мат. наук : 01.02.04. Запоріжжя, 2002. 150 с.</p> <p>3. Вініченко О. М. Система динамічного контролю соціально-економічного розвитку промислового підприємства : дис. ... д-ра екон. наук : 08.00.04. Дніпро, 2017. 424 с.</p>
Законодавчі та нормативні документи	<p>1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.</p> <p>2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. <i>Голос України</i>. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.</p> <p>3. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. <i>Відомості Верховної Ради України</i>. 2011. № 48-49. Ст. 536.</p> <p>4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18</p> <p>5. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 4. С. 530–543.</p>

	<p>6. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питань євроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.</p> <p>7. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. <i>Офіційний вісник України</i>. 2017. № 20. С. 136–141.</p> <p>8. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. <i>Баланс-бюджет</i>. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.</p>
Архівні документи	<p>1. Лист Голови Спілки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Спілки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. <i>ЦДАГО України</i> (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.</p> <p>2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. <i>ЦДАВО України</i> (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p> <p>3. Наукове товариство ім. Шевченка. <i>Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України</i>. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.</p>
Патенти	<p>1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.</p> <p>2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.</p>
Препринти	<p>1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).</p> <p>2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).</p>
Стандарти	<p>1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).</p> <p>2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.</p> <p>3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).</p>

<p>Каталоги</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с. 2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Землянщина. Харків, 1996. 64 с. 3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.
<p>Бібліографічні показники</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с. 2. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10). 3. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування). 4. Лисодєд О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с. 5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні показники (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).
<p>Частина видання: книги</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. <i>Михайло Баймуратов: право як буття вченого</i> : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493. 2. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. <i>Тридцять лет с экологическим правом</i> : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212. 3. Коломоець Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. <i>Адміністративне право України</i> : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоець. Київ, 2009. С. 195–197. 4. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. <i>Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні</i> : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
<p>Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. <i>Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації</i> : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136. 2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. <i>Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених</i> : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137. 3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. <i>Формирование толерантного сознания в обществе</i> : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.

	<p>4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. <i>Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі</i> : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.</p> <p>5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. <i>Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук</i> : матеріали ІІІ регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.</p>
Частина видання: довідкового видання	<p>1. Кучеренко І. М. Право державної власності. <i>Великий енциклопедичний юридичний словник</i> / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.</p> <p>2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. <i>Адміністративне право України</i> : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.</p> <p>3. Сірий М. І. Судова влада. <i>Юридична енциклопедія</i>. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.</p>
Частина видання: продовжуваного видання	<p>1. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.</p> <p>2. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. <i>Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.</p> <p>3. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. <i>Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій</i>. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.</p> <p>4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. <i>Проблеми законності</i>. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.</p>
Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)	<p>1. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії. <i>Часопис Київського університету права</i>. 2007. № 4. С. 88–92.</p> <p>2. Коломoeць Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття. <i>Право України</i>. 2017. № 5. С. 71–79.</p> <p>3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. <i>Урядовий кур'єр</i>. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.</p> <p>4. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. <i>Юридичний вісник України</i>. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.</p> <p>5. Bletska D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. <i>Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics</i>. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757& (дата звернення: 15.11.2017).</p>

	<p>2. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsej.org.ua/5_2017/32.pdf.</p> <p>3. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. <i>Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки</i>. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 20–27. URL: http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).</p>
--	--

Додаток Ж

ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СПИСКУ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Василенко В. О., Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент : Навч. посібник. Видання 3-є, вип. та доп. /За ред. В. О. Василенко. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 440 с.
2. Вільний тлумачний словник : Новітній онлайнний словник української мови (2013-2018). URL: <http://sum.in.ua/f/> (дата звернення: 10.02.2023).
3. Використання інноваційних технологій в галузі туризму : монографія / В. М. Зайцева, Д. Д. Гурова, О. М. Корнієнко, Т. С. Кукліна, С. М. Журавльова. Запоріжжя: Дике Поле, 2015. 144 с.
4. Власова А. М., Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. Київ, 2018. 92 с.
5. Власенко О. С. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Київ: Знання, 2011. 440 с.
6. Влащенко Н. М. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Інноваційні технології в готельному господарстві» (для студентів 5 курсу всіх форм навчання

освітнього рівня магістр, спеціальності 241 – Готельно-ресторанна справа); Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. 89 с.

7. Гарбера О. Є. Основні теоретичні та практичні аспекти інноваційної діяльності в туристичному господарстві України. *Інвестиції : практика та досвід*. 2009. № 23. С.29-31.

8. Шепель Т.В. Аналіз тенденцій розвитку закладів харчування та їх вплив на дохідність ресторанного бізнесу в Україні. *Економіка та управління національним господарством*. Випуск 1 (18). 2019. С. 78-82. URL: http://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/18_2019/14.pdf (дата звернення: 16.02. 2023).

9. The Global Innovation Index 2019 : Creating Healthy Lives – The Future of Medical Innovation. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2019.pdf (дата звернення: 20.05. 2022).

10. R-Keeper. URL: <https://r-keeper.prom.ua/p32128085-modul-mobilnyj-ofitsiant.html> (дата звернення: 20.03. 2023).

11. ProHotel. URL: <https://www.indom.com.ua/prohotel.html> (дата звернення: 20.04. 2023).

Додаток 3

ОРІЄНТОВАНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ ТА РЕКОМЕНДОВАНИЙ СПИСОК ДЖЕРЕЛ (ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ)

1. Теми курсових робіт з дисциплін «Організація готельного господарства», «Організація ресторанного господарства»:

1. Еко-менеджмент в процесі організації підприємства готельно-ресторанного сфери
2. Особливості організації конгрес готелів.
3. Тайм-менеджмент в організації готельного господарства.
4. Тайм-менеджмент в організації ресторанного господарства.
5. Роль фінансового менеджменту в організації готельного\ресторанного господарства
6. Особливості організації транзитних готелів.
7. Особливості організації сімейних готелів.
8. Особливості організації курортних готельних підприємств.
9. Особливості організації спеціалізованих туристичних готелів.
10. Особливості організації туристично-спортивних готелів.
11. Особливості організації засобів розміщення для масового туризму.

12. Характеристика організації приміщень житлової групи у готелях різних типів.
13. Вимоги до організації номерного фонду у готельному бізнесі.
14. Функціональні зони вестибюльної групи приміщень готельного господарства.
15. Підприємства побутового обслуговування мешканців готельного підприємства.
16. Організація і обладнання приміщень культурно-масового призначення у готельних господарствах.
17. Організація зон відпочинку для мешканців готельного господарства.
18. Організація приміщень спортивно-рекреаційного обслуговування в готельному господарстві.
19. Ресторанне господарство як складова частина готельного бізнесу.
20. Ресторанне господарство як складова частина туристичної індустрії
21. Готельне господарство як складова частина туристичної індустрії
22. Особливості організації харчування туристів у різних типах готельних підприємств.
23. Контроль якості і утримання номерного фонду готельного господарства.
24. Система обліку і збереження матеріальних цінностей номерного фонду.
25. Поняття обслуговування як діяльності виконавця у безпосередньому контакті зі споживачем послуг.
26. Закордонний досвід організації надання додаткових послуг у готельному господарстві.
27. Соціально-культурні послуги в готельному господарстві.
28. Організація продажу туристичних послуг.
29. Організація служби обслуговування в п'яти і чотирьох зіркових готелях.
30. Організація побутових послуг при готелі і способи їхнього розширення.
31. Організація автотранспортного обслуговування при готелях.
32. Значення інформаційного обслуговування в готельному господарстві.
33. Рекламно-інформаційна діяльність в готельному господарстві.
34. Значення автоматизації технологічних процесів у готельному господарстві.
35. Психологія обслуговування в готельному господарстві.
36. Культура поведінки працівників готелю.
37. Аналіз сучасного стану готельного господарства України.
38. Аналіз надання додаткових послуг в готельному господарстві.
39. Вплив цінового фактора на попит готельних послуг.
40. Складське господарство і його функціональне призначення у готельному господарстві.

РЕКОМЕНДОВАНИЙ СПИСОК ДЖЕРЕЛ (ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА ДОСЛІДЖЕННЯ)

Базова література

1. Архіпов В.В. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 340 с.
2. Архіпов В. В. Організація ресторанного господарства : підр. Київ : Інкос, 2017. 280 с.
3. Балик С.І. Організація готельного господарства: підручник. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2015. 329 с.
4. Галасюк С.С., Нездоймінов С.Г. Організація готельного господарства: навчально-практичний посібник. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 204 с.
5. Давидова, О.Ю., Полстяна Н.В. Організація в ресторанному господарстві (виробництво) : підручник. Харківський державний університет харчування та торгівлі. Харків : Вид-во Іванченка І.С., 2017. 330 с.
6. Ковешніков В.С., Мальська М.П., Роглев Х.Й. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посібнику Київ : Кондор, 2015. 752 с.
7. Мальська М.П., Пандяк І.Г. Готельний бізнес: теорія та практика : підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ : ЦУЛ, 2012. 472 с
8. Мальська, М.П. Ресторанна справа: технологія та організація обслуговування туристів (теорія та практика) : підручник / М. П. Мальська, О. М. Гаталяк, Н. М. Ганич ; Львівський національний університет ім. І. Франка. Київ : ЦУЛ, 2018. 304 с
9. Малюк Л. П. Організація виробництва на підприємствах : навч. посіб. Полтава : ПУСКУ, 2019. 254 с.
10. Назаренко І.А. Організація ресторанного господарства : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2017. 185 с.
11. Назаренко І.А., Боднарук О.А. Організація обслуговування в закладах ресторанного господарства : навч. посіб. Кривий Ріг : ДонНУЕТ, 2020. 128 с.
12. Нечаюк Л. Готельно-ресторанний бізнес : навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 346 с.
13. Організація готельно-ресторанної справи : навч. посібник / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. Київ : Ліра-К, 2020. 484 с.
14. Організація харчування та обслуговування туристів на підприємствах ресторанного господарства : навч. посібник / О. В. Новікова, Л. О. Радченко, К. П. Вініченко та ін. ; Харківський державний університет харчування та торгівлі, Харківський торгово-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету. Харків : Світкниг, 2014. 411 с.
15. Основи готельно-ресторанної справи : навч. посібник / Н. І. Данько та ін. ; за заг. ред. А. Ю. Парфіненка ; Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 287 с.
16. Ткаченко Т.І. Управління якістю послуг готелів: методологія та практика: монографія. К.: КНТЕУ, 2012. 728 с
17. П'ятницька Н. А. Організація виробництва у підприємствах ресторанного господарства. Практикум : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2015. 246 с.

Законодавча, нормативна та правова база сфери туризму та готельно-

ресторанного господарства

1. ДСТУ 4281:2004. Заклади ресторанного господарства. Класифікація. Національний стандарт України.
2. ДСТУ 4268:2003 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Загальні вимоги. Національний стандарт України.
3. ДСТУ 4269:2003 «Послуги туристичні. Класифікація готелів». Національний стандарт України.
4. ДСТУ 4527: 2006 «Послуги туристичні. Засоби розміщення. Терміни і визначення». Національний стандарт України.
5. Про затвердження Ліцензійних умов провадження туроператорської діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2015 № 991. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/991-2015-%D0%BF#Text>.
6. Про затвердження Порядку встановлення категорій готелям та іншим об'єктам, що призначаються для надання послуг з тимчасового розміщення (проживання): Постанова Кабінету Міністрів України від 29 липня 2009 р. № 803. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/803-2009-%D0%BF#Text>.
7. Про захист прав споживачів : Закон України від 05.12.2003 р. № 1023-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12#Text>.
8. Про курорти: Закон України від 5 жовтня 2000 року № 2026-ІІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2026-14#Text>.
9. Про рекламу: Закон України від 03.02.2004 р. № 1407-ІV <https://ips.ligazakon.net/document/view/z960270?an=1>
10. Про туризм: Закон України від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/324/95-%D0%B2%D1%80#Text>.

Наукові публікації

1. Даниленко-Кульчицька В.А. Вплив війни на готельно-ресторанний бізнес України. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі. (6), 2022. С.19-23. URL: <https://doi.org/10.32782/tourismhospcee-6-3>.
2. Дослідження та оптимізація економічних процесів в готельно-ресторанному бізнесі : кол. монографія / Т. С. Шовкопляс та ін. ; за ред. Н. В. Якименко-Терещенко, Є. М. Строкова ; Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут". Харків : НТУ "ХПІ". 2019. 100 с.
3. Гоблик, В. В. Ресурсне забезпечення розвитку сфери гостинності Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія : Економіка. 2019. Вип. 2. С. 21–26.
4. Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Готельно-ресторанний бізнес і курортна справа України» (Івано-Франківськ, 6 грудня 2022 р.) / Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника / гол. редкол. проф. Володимир Клапчук. Івано-Франківськ, 2022. 458 с.

5. Ковальчук Т.Г. Перспективи розвитку готельно-ресторанного бізнесу в Україні в умовах глобалізації світового господарства, Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2019. Вип. 23(1). С. 126–130.

6. Кулак Н.В. Франшиза як ефективний інструмент ведення готельно-ресторанного бізнесу. Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. Серія : Економічні науки. 2019. № 5. С. 93–104.

7. Нечепуренко К. Розвиток готельно-ресторанного бізнесу під час воєнного стану. Інновації, гостинність, туризм: наука, освіта, практика : зб. тез доп. II Всеукр. наук.-практ. конф. мол. учених, асп. і студ., м. Львів, 19 трав. 2022 р.: тези допов. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2022. С. 173-175.

8. Сідина Л. П. Перспективи розвитку готельно-ресторанної індустрії України: теорія, практика, інновації розвитку. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 5. С. 58–62.

9. Перспективи розвитку готельно-ресторанної індустрії України: теорія, практика, інновації розвитку: тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції. Мукачево: РВВ МДУ, 2018. 114 с.

Інформаційні ресурси

1. Галузеві стандарти. Перелік національних стандартів сфери туризму. UPL:<https://mkip.gov.ua/files/pdf/%D0%93%D0%B0%D0%BB%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%B2%D1%96%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B8.pdf>.

2. Державне агентство розвитку туризму. UPL: <https://www.tourism.gov.ua/>.

3. Державна служба статистики України. UPL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

4. Міністерство економіки України. UPL: <http://www.me.gov.ua>.

5. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. UPL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

6. Наукова електронна бібліотека періодичних видань НАН України. UPL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/>

7. Ресторатор: Журнал для професіоналів ресторанного бізнесу. UPL: <https://www.restorator.ua/>.

8. Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16 березня 2017 р. № 168-р. UPL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-%D1%80#Text>.